

Beleidsplan Algemene Kerkenraad

2022 - 2026

Protestantse Gemeente
Hoofddorp

- *Met elkaar ieder op eigen plek*
- *Een vernieuwd huis*
- *Weerbaar en gezond*

1	Visie en missie van de Protestantse gemeente te Hoofddorp	2
1.1	De Protestantse Gemeente te Hoofddorp	2
1.2	Wat doet de PGH?	2
1.3	Kernwaarden	2
1.4	Drie wijkgemeenten	3
1.5	Theologische fundering	3
2	Een schets van de gemeente anno 2021	4
2.1	Ledental	4
2.2	Financiën: bijdragen Actie Kerkbalans	4
2.3	Financiën: exploitatieresultaat	4
2.4	Financiën: vermogen	4
3	Toekomstige ontwikkelingen van de gemeente	5
3.1	Ledental	5
3.2	Actie Kerkbalans	5
3.3	Exploitatieresultaat	5
3.4	Vermogen	5
4	Beleid AKR 2022-2026	6
4.1	Werken aan een gemeenschappelijke toekomst	6
4.2	Een vernieuwd huis voor de toekomst	7
4.3	Weerbaar en gezond	7
5	Evaluatie en nieuwe koers	7

1 Visie en missie van de Protestantse gemeente te Hoofddorp

1.1 De Protestantse Gemeente te Hoofddorp¹

De Protestantse Gemeente te Hoofddorp (PGH) is het Hoofddorpse deel van de Protestantse Kerk in Nederland: een organisatie die met vrijwilligers en beroepskrachten staat voor betrokkenheid op God, op elkaar en op de wereld. Haar inspiratiebron is daarbij het visioen in de Bijbel van Gods vrede-rijk. Haar werkterrein is de Hoofddorpse samenleving in de volle breedte, binnen en buiten de kerkgrenzen. Van daaruit lopen lijnen wereldwijd, in tweerichtingsverkeer.

1.2 Wat doet de PGH?

De PGH voelt zich geroepen om samen met anderen een waardevolle bijdrage te leveren aan het heel maken van mens en wereld. De kerk kent van oudsher drie dimensies: een geloofsdimensie die draait om God, een pastorale die draait om de gemeenschap en een diaconale die draait om de dienst aan de samenleving om ons heen. Vandaar dat de PGH gehoor geeft aan haar roeping door het creëren van:

Plaatsen en momenten van rust en inspiratie, om met elkaar te luisteren naar Bijbelse teksten en verbondenheid met God en elkaar te ervaren door zingen, bidden en rituelen.

Mogelijkheden om steun en oplossingen te vinden bij materiële- en niet materiële nood.

Ontmoetingsplaatsen om samen creatief na te denken over het heel maken van onze wereld, dichtbij en ver weg en daarvoor in actie te komen, samen met anderen, ook maatschappelijk en politiek.

1.3 Kernwaarden

In het rapport *Geloven in 2025* (voorjaar 2019) werden de volgende kernwaarden geformuleerd. Deze kernwaarden kwamen naar boven na een aantal intensieve gesprekken met een grote groep gemeenteleden.

In beweging gezet door God

De PGH weet zich in beweging gezet door God. Vanuit ons geloof in God willen wij Jezus navolgen. Vanuit die houding willen wij elkaar en de ander ontmoeten en hebben wij vertrouwen in de toekomst.

Toekomstbestendig

We zijn blij dat er een PGH is en willen graag dat die blijft. Dat vraagt keuzes van onze gemeente om als goede rentmeesters de kerk en het geloof door te geven aan toekomstige generaties.

Keuze voor nieuwe generaties

Dat vraagt een nadrukkelijke focus op nieuwe generaties. Hierbij denken we aan jonge mensen tot ongeveer 40 jaar. Het is belangrijk dat zij zich welkom weten en uitgedaagd worden mee vorm te geven aan de kerk en dat hiertoe nieuwe initiatieven worden ondernomen.

Met pastorale zorg

Tegelijk betekent dat niet dat de professionele en vrijwillige pastorale zorg in de PGH hier onder mag lijden. De zorg en aandacht voor elkaar zijn onveranderd belangrijk.

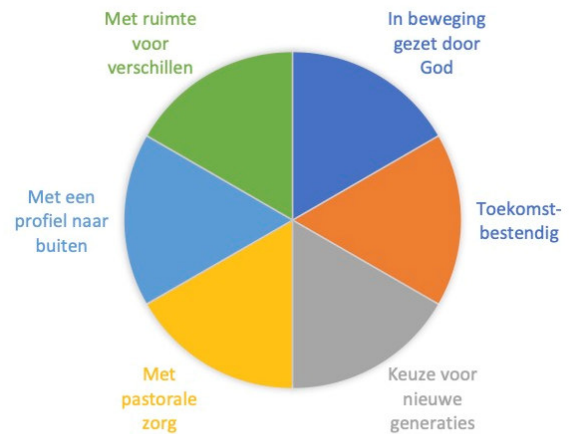
¹ Paragraaf 1 en 2 zijn in hoge mate gebaseerd op het beleidsplan van 2012. Deze paragrafen zijn dusdanig tijdloos, dat ze nog steeds gelden. Ook in het rapport *Geloven in 2025*, p. 6, vormden deze twee paragrafen het uitgangspunt.

Met een profiel naar buiten

We geloven dat de kerk een verhaal voor de wereld om ons heen heeft. We willen aantrekkelijk en aansprekend vorm geven aan kerkzijn waarin ook andere mensen zich aangesproken weten. We zijn diaconaal present voor wie dat nodig heeft.

Met ruimte voor verschillen

Eén gemeente zijn betekent niet dat alles hetzelfde is. Wij willen ruimte voor verschillen in uitingsvormen, geloofsbelevingen en vieringen binnen de PGH. Vanuit deze zes kernwaarden willen wij samen kerk zijn.

1.4 Drie wijkgemeenten

Luisterend naar de zeer uiteenlopende reacties uit de gemeente op het rapport *Geloven in 2025* besloot de Algemene Kerkenraad de resultaten en conclusies uit het rapport aan de wijken voor te leggen. Uit de rapportages bleek dat wijken nu volop willen inzetten om ieder op eigen plek betekenisvol kerk te willen zijn, naar nieuwe wegen te willen zoeken en daarnaast als wijken intensief te willen gaan samenwerken. Vanuit een gedeeld verlangen willen zij werken aan onderling vertrouwen, aan het elkaar stimuleren tot een actieve houding en aan het recht doen aan verschillende belangen en profileringen. Dat vraagt van de wijkgemeenten om heroriëntatie, om 'herkerken', om moedige antwoorden op fundamentele vragen. Deze conclusies vormden de grondtoon van het visiedocument *Kerken in de wijk – verbonden in vertrouwen*.

Een gezamenlijke trektocht tekende zich af. Luisterend naar de wijkgemeenten koos de Algemene Kerkenraad (AKR) voor het besluit om, alhoewel het aantal leden daalt, vooralsnog de drie wijken te laten voortbestaan. Het aantal leden is nog voldoende, financiële urgentie voor de verkoop van een kerkgebouw is er nog niet; en daarmee is de keus samengaan of bijvoorbeeld na elkaar kerken in één van de kerkgebouwen ook nog niet zeer urgent.

Tegelijk is de AKR zich bewust dat zaken wel moeten veranderen. Als de kwetsbaarheid blijft, of groter wordt, dan zullen de wijkgemeenten niet in de huidige vorm met de huidige bemensing kunnen blijven voortbestaan. Als we niets doen blijft de kwetsbaarheid voortbestaan en wordt groter. Vanuit die verantwoordelijkheid voor de toekomst stelt de AKR dat

1. we moeten zoeken naar mogelijkheden om met elkaar ieder op eigen plek betekenisvol te zijn.
2. we de samenwerking tussen wijken moeten continueren en uitbouwen.

1.5 Theologische fundering

Zoals veel kerken is de PGH op bepaalde vlakken kwetsbaar aan het worden op het gebied van bestuurskracht en financiële middelen. In deze kwetsbaarheid ervaren wij onze afhankelijkheid, van God en van elkaar.

Genesis 2:18 zegt: "Het is niet goed dat de mens alleen is, Ik zal een helper voor hem maken die bij hem past. Zo zijn we kennelijk bedoeld: ten diepste, wezenlijk afhankelijk. Een mens heeft mensen nodig om te worden wie zij/hij zijn kan. Niet alleen voor individuen geldt dat. Ook voor mensen, deel uitmakend van samenlevingsverbanden als kerk en maatschappij. Paulus gebruikt daarvoor in 1 Korintheërs 12:1-7 het beeld van de gemeente als het lichaam van Christus, waarin elk lichaamsdeel de andere lichaamsdelen nodig heeft.

Om te kunnen (voort)bestaan als individu heeft de mens andere mensen nodig die haar/hem aanvullen, compleet maken. Dat geldt ook voor geloofsgemeenschappen. Een kerk die verbonden is met andere kerken, creëert voor zichzelf een klankbord, een spiegel en kan samen bouwen aan gemeenschappelijke projecten. Een kerk die in verbinding staat met de maatschappij biedt zingeving, heeft betekenis en bereikt haar doel

2 Een schets van de gemeente anno 2021

2.1 Ledental

Om te beginnen met ons ledenbestand: per juni 2021 telde de PG Hoofddorp 2.498 leden. Eind 2008 waren dat er nog 4.630. Dat is over de laatste 12,5 jaar dus een daling van 2.132 leden (46,0%), een afname van gemiddeld ruim 171 (3,7%) per jaar.

Een ander aspect van ons ledenbestand is de gemiddelde leeftijd. Die bedroeg in juni 2021 57,5 jaar. In 2012 was de gemiddelde leeftijd van de leden van de PG Hoofddorp nog 49,8 jaar. In de afgelopen 10 jaar blijkt de gemiddelde leeftijd dus met 7,7 jaar gestegen te zijn. Per jaar wordt het gemiddelde lid dus ruim 9 maanden ouder.

Situatie december 2021:

Leden	2.464
Daling in 12,5 jaar	2.166
Per jaar (%)	3,7%
Gemiddelde leeftijd	57,5

2.2 Financiën: bijdragen Actie Kerkbalans

In 2020 zijn er voor een bedrag van € 331.189 (waarvan 12% aan het ACD ten goede komt) aan bijdragen gedaan. Ook hier zien we een gestage daling. In 2011 bedroeg het totaal van de bijdragen nog € 437.841. Over een periode van 9 jaar zijn de bijdragen dus gedaald met ruim € 100.000 (24,4%), een afname van gemiddeld ca. € 11.850 per jaar, positief is dat de gemiddelde bijdrage per lid is toegenomen.

Wat betreft de opbrengst van de Actie Kerkbalans in 2020 valt op nog enkele aspecten te wijzen:

Totale bedrag aan toezeggingen 2020 was EUR 328.510, dit betekent dat de werkelijke ontvangsten (licht) hoger waren

De bijdrage van de leden tot 50 jaar over 2020 bedroeg slechts 25.829, zijnde 8,9% van het totaal. In totaal zijn in 2020 1.356 toezeggingen gedaan voor een financiële bijdrage door de 2.559 leden (waarvan een klein deel onder de 18 is en dus niet gerekend hoeft te worden op een financiële bijdrage). Per juni 2021 waren er 2.498 leden die 1.295 toezeggingen hebben gedaan.

2.3 Financiën: exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2020 bedroeg negatief € 259.192. In de voorgaande jaren bedroeg het resultaat (afgerond): negatief € 210.157 (2019) en eveneens is het begroot resultaat van 2021 negatief. Er is dus een gestaag dalende lijn te zien in het exploitatieresultaat. Inclusief incidentele baten (verkoop van grond /panden) is er wel sprake van een positief resultaat over beide jaren, namelijk € 939.911 (2020) en € 1.327.190 (2019).

2.4 Financiën: vermogen

Op basis van de jaarrekening 2020 van de PGH bedraagt haar vermogen op 31 december 2020 circa € 7,1 mln. (inclusief bestemmingsreserves en fondsen). Naast het verantwoord vermogen is er ook sprake van stille reserves doordat sinds jaar en dag de kerkgebouwen en ander onroerend goed (o.a. Hoofdweglocatie) voor nihil of een geringe waarde in de balans zijn opgenomen. De waardering van de gebouwen is gebaseerd op WOZ-waarde en die is voor panden aangehouden voor kerkelijke activiteiten op nihil gewaardeerd. Aan de huidige kerkgebouwen van PGH kan echter een aanzienlijke waarde worden toegekend. Mocht een gebouw op termijn worden afgestoten, dan kan deze waarde mogelijk worden toegevoegd aan het vermogen. De waarde van het gehele onroerend goed van de PGH is lastig in te schatten, maar een bedrag van meer dan 5 miljoen lijkt niet onrealistisch. Dat betekent in feite dat het werkelijke vermogen van de PGH significant hoger kan zijn van het vermogen volgens de jaarcijfers.

3 Toekomstige ontwikkelingen van de gemeente

Op basis van de huidige situatie en de trends uit het verleden maken wij een inschatting van de toekomst. Omdat de periodes waarover bepaalde trends zijn vastgesteld niet steeds gelijk zijn is ook de periode waarop de prognoses betrekking hebben niet steeds gelijk. Maar in grote lijnen gaat het om de situatie tot 2025. Het betreft een trendanalyse. Dat betekent dat met externe factoren geen rekening is gehouden.

3.1 Ledental

Om een inschatting te maken van ons ledental op middellange termijn zou als richtsnoer uitgegaan kunnen worden van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Die komen neer op een jaarlijkse daling van gemiddeld 135 (4,9%) ten opzichte van het vorige jaar over een periode van 4,5 jaar. Als dit percentage voor eenzelfde periode naar de toekomst wordt doorgetrokken, zal het ledental over 4,5 jaar ongeveer 1.991 bedragen.

3.2 Actie Kerkbalans

Te verwachten is dat de opbrengst van de Actie Kerkbalans gestaag zal blijven afnemen, met name door het teruglopende aantal leden. Als de trend van de afgelopen jaren zich voortzet dan zal over 8 jaar de totale opbrengst ongeveer € 100.000 lager zijn dan nu.

	2012	2017	2022	2027	2032	2037
Aantal betalende leden	1.749	1.488	1.269	1.076	893	713
Daling		-261	-219	-193	-182	-180
Daling (in %)		-15%	-15%	-15%	-17%	-20%
Bijdragen (in €)	428.727	353.488	309.070	274.838	234.580	190.482

3.3 Exploitatieresultaat

De trend is dat het exploitatieresultaat jaarlijks circa € 250.000 - € 300.000 zal bedragen, uitgaande van de huidige bezetting met het aantal wijkgemeenten en predikanten. Door de voorgenomen verbouwing aan de MPK zal naar verwachting het resultaat in 2022 en 2023 minder negatief zijn omdat er op onderhoudslasten kan worden bespaard. Door aflopende opbrengsten levend geld i.c.m. toenemende kosten loopt het negatieve exploitatieresultaat af. Het op orde brengen van de uitgaven is een belangrijkste taakstelling naar de toekomst om de gemeente financieel weerbaar en gezond te houden.

3.4 Vermogen

De ontwikkeling van het vermogen is niet alleen afhankelijk van de opbrengsten van de Actie Kerkbalans, maar ook van de beleggingsresultaten en incidentele opbrengsten uit verkoop van grond / gebouwen. Door de huidige marktomstandigheden is het rendement op het vermogen fors lager dan in het verleden en onzeker. De incidentele opbrengsten hebben positief bijgedragen aan de vermogensgroei en daarmee de verliezen van de afgelopen jaren gecompenseerd. Afhankelijk van de uitkomsten van de verbouwing aan de MPK en verkoop van de Hoofdweg locatie is er naar verwachting sprake van een éénmalige opbrengst uit verkoop, maar een hogere uitgave voor de verbouwing. Deze investering kan op basis van de huidige financiële situatie en financiële vooruitzichten goed door de PGH worden gedragen.

De komende jaren zal de AKR zich in haar beleid richten op

1. werken aan een gemeenschappelijke toekomst;
2. een vernieuwd huis voor de toekomst;
3. een weerbaar en gezonde gemeente.

4.1 Werken aan een gemeenschappelijke toekomst

4.1.1 Inzichten en conclusies

Het visiedocument *Kerken in de wijk, verbonden in vertrouwen* (najaar 2020) besluit met inzichten en conclusies van de AKR na gesprekken tussen de AKR en de wijkgemeenten over de inhoud van het rapport *Geloven in 2025*. Het document besluit dan ook met de woorden:

De AKR

- kiest er voor om met de mensen en middelen die we hebben te proberen om creatief, inspirerend en kansrijk kerk te zijn in Hoofddorp. In de wijken en Hoofddorpbreed;
- beseft dat als de kwetsbaarheid van de wijkgemeenten blijft of groter wordt en we kiezen voor een fusie, deze kansrijker lijkt wanneer ze zich ontwikkelt als gevolg van samenwerking rondom verschillen taken en projecten, dan wanneer ze ontworpen is door een beleidsgroep;
- is van oordeel dat een besluit over gebouwen (verbouw, nieuwbouw) moet worden genomen vanuit dit lange termijn perspectief;
- stelt vast dat als we niets doen de kwetsbaarheid blijft voortbestaan. Daarom:
 - moet de samenwerking worden gecontinueerd, vernieuwd en uitgebreid;
 - gaan we actief en inspirerend op zoek naar mogelijkheden om met elkaar ieder op eigen plek betekenisvol te zijn.

4.1.2 Ontmoeting, uitwisseling en inspiratie

Het nadenken over deze toekomst heeft in de wijkgemeentes een ontwikkelings- en vernieuwingsgerichte beweging op gang gebracht. De AKR wil de komende jaren deze ontwikkeling stimuleren en steunen en daarbij actief werken aan een klimaat van onderling vertrouwen. Op de AKR vergaderingen daarom wordt ruimte geschapen voor ontmoeting, voor het uitwisselen van ideeën, voor het elkaar voeden en inspireren, voor het delen van successen en onder ogen zien van uitdagingen. Dat doet de AKR door tenminste drie keer per jaar de voortgang in het proces dat is vastgelegd in het visiedocument te agenderen. Een afvaardiging van de wijkkerkenraden, het ACD, het JOP, het CvK, de werkgroep communicatie zijn welkom deel te nemen aan het gesprek met als doel:

- elkaar te stimuleren en scherp te houden om als kerk ook in de toekomst het gezicht in de wijk te behouden en daarin op zoek te gaan naar nieuwe wegen.
- de wijken, colleges, raden en werkvelden te stimuleren en waar mogelijk te faciliteren om nieuwe samenwerkingsinitiatieven vorm te geven.
- successen van bestaande samenwerkingsprojecten en vernieuwingsactiviteiten te vieren en waar nodig te monitoren.
- te signaleren waar door samenwerking bestuurslast kan worden verminderd en de organisatie waar nodig daarop aan te passen.

De voorzitters van de wijken zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor de agenda. Het moderamen van de AKR heeft een faciliterende en sturende rol in de organisatie en planning. Een in de voorbereiding

van dit document gevulde 'schoenendoos'(zie bijlage) dient als bron van inspiratie hoe de kernwaarden van de PGH kunnen worden uitgewerkt.

4.2 Een vernieuwd huis voor de toekomst

De Marktplaatskerk met haar centrale ligging in het hart van Hoofddorp vormt een uitnodigend visitekaartje van onze kerk. Daarom kiest de PGH voor behoud van het gebouw voor de PGH en maakt ze het gebouw klaar voor de toekomst. De verbouwing biedt kansen om het gebouw in te passen in de stedenbouwkundige ontwikkeling van Hoofddorp. De nieuwe gebruikersruimten zullen, naast het bieden onderdak aan huidige activiteiten, naar verwachting een impuls geven aan het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en samenwerking. Het actief betrekken van alle wijken bij de totstandkoming van dit vernieuwde huis vindt de AKR daarom een belangrijke voorwaarde. Plannen voor verduurzamen van de kerkzaal worden de komende jaren ontwikkeld. De investering van verbouw van de Marktplaatskerk kan op basis van de huidige financiële situatie, vermogenspositie en financiële vooruitzichten goed door de PGH worden gedragen. De AKR zal in samenwerking met het CvK, die verantwoordelijke is voor het proces van verbouw, het samenspel dat daarin onontbeerlijk is tussen kerkelijke leiding en gemeente krachtig vormgeven.

4.3 Weerbaar en gezond

Het op orde brengen van de uitgaven ziet het CvK als een belangrijkste taakstelling naar de toekomst om de gemeente financieel weerbaar en gezond te houden. Het CvK streeft daarom naar het in balans brengen van de exploitatie in het jaar 2026.

De AKR vindt het belangrijk dat de komende beleidsperiode de wijkgemeenten financieel de ruimte krijgen om te zoeken naar nieuwe manieren om zo vruchtbaar mogelijk kerk te zijn in veranderende omstandigheden. Zonder in een kramp over de krimp te vervallen, moet de gemeente echter de komende jaren wel actief en realistisch worden geïnformeerd over het teruglopende ledental dat leidt tot minder vrijwilligers en afnemende inkomsten. In soepel samenspel tussen AKR/CvK en de wijkgemeenten moet de organisatie in de toekomst worden aangepast als de situatie daarom vraagt. In dit proces zal de AKR zich laten voeden en inspireren door gedachten en ideeën die er leven in de wijkgemeenten. Daarbij worden alle communicatiemogelijkheden als Weerklank, digitale, fysieke en hybride gemeenteavonden, digitale nieuwsbrieven, etc. ten volle benut.

5 Evaluatie en nieuwe koers

De voornemens die in dit beleidsplan zijn vastgelegd, worden jaarlijks in de vergadering van de AKR geëvalueerd. Het jaar 2025 vormt een belangrijk ijkpunt om te onderzoeken waar er in de gemeente sprake is van bloei en continuïteit. Aan de hand daarvan wordt de koers voor de volgende beleidsperiode bepaald.

Hoofddorp, februari 2022

Bijlage – De schoenendoos: lijst met initiatieven gerangschikt onder de kernwaarden.